

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

מגדל חברה לביטוח בע"מ

ליום 30 ביוני 2023

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

מגדל חברה לביטוח בע"מ

ליום 30 ביוני 2023

עמוד

2	דיווח מיוחד של רואה החשבון המבקר
3	רקע ודרישות גילוי
4	הגדרות
5	מתודולוגית החישוב
6	הערות והבהרות
7	סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון
9	סעיף 2 - מאזן כלכלי
10	סעיף 2א - מידע אודות מאזן כלכלי
14	סעיף 2ב - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
16	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
17	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
18	סעיף 5 - סף הון (MCR)
19	סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
19	סעיף 7 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד
הדירקטוריון של מגדל חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: דיווח של רואה החשבון המבקר בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי
מבוסס Solvency II של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 ביוני 2023

מבוא

ביצענו את הנהלים המפורטים להלן בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, של החברה, ליום 30 ביוני 2023 (להלן "הדוח" או "דוח יחס כושר פירעון"). הדיווח שלנו מתייחס אך ורק לחישובי יחס כושר פירעון ואופן ההצגה של דוח יחס כושר פירעון ואינו מתייחס לכל פעילות אחרת של החברה.

אחריות

הדירקטוריון והנהלה אחראים להכנה ולהצגה של הדוח בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בפרק 2 חלק 2 שער 5 של החוזר המאוחד ובהנחיות נלוות (להלן ביחד - "הוראות הממונה"). החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה. אחריות זו כוללת בחירה ויישום של שיטות מתאימות להכנת המידע הערוך ושימוש בהנחות ואומדנים לגילויים פרטניים, שהם סבירים בנסיבות הנתונות. יתרה מזאת, אחריות זו כוללת תכנון, הטמעה ותחזוקה של מערכות ותהליכים הרלוונטיים להכנת המידע הערוך באופן שאינו כולל מידע מוטעה מהותית. אחריותנו היא להביע מסקנה על עריכת והצגת חישובי דוח יחס כושר פירעון בהתאם להוראות הממונה בהתבסס על הנהלים המפורטים להלן.

היקף הסקירה

ביצענו את התקשרותנו בהתאם לעקרונות תקן בינלאומי (ISAE) 3000 (Revised) לגבי "התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי" שפורסם ע"י IAASB. נהלי העבודה כללו את הנהלים המפורטים להלן, על מנת להעריך האם החישובים שבוצעו על ידי החברה בנושא האמור, ליום 30 ביוני 2023, מכל הבחינות המהותיות, אינם בהתאם להוראות הממונה. עם זאת, איננו מספקים מסקנה נפרדת עבור כל גילוי.

נהלי העבודה כללו את הנהלים הבאים:

- עיון בדוח יחס כושר פירעון וההסברים שנכללו בו;
- עריכת בירורים, בעיקר עם האנשים האחראים על הפקת דוח יחס כושר פירעון ועל עריכת חישובים בקשר ליחס כושר פירעון; לרבות בירורים אודות השינויים המהותיים שהתרחשו במודלים, במתודולוגיות בתהליכי החישוב ובמערכות;
- סקירת שינויים מהותיים במחקרים שהשפיעו על דוח זה, ככל שרלוונטי;
- ביצוע נהלי סקירה אנליטיים, ובכלל זה בחינת סבירות השינויים המהותיים בסעיפי הדוח המרכזיים.

לא בדקנו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 30 ביוני, 2023, כפי שמוצג בסעיף 2 א' 2. פרט לגבי נהלי העבודה שלעיל לגבי סכום הניכוי שאינו עולה על הסכום המהווה הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכונים ביטוחיים ובריאיות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון.

עבודתנו הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שנידע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

מסקנה

פרט לאמור לעיל לעניין נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה, ובהתבסס על הנהלים שבוצעו, לא בא לתשומת לבנו דבר הגורם לנו לסבור כי חישובי יחס כושר הפירעון ואופן ההצגה של דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2023 של החברה, אינם ערוכים בהתאם להוראות הממונה, מכל הבחינות המהותיות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד. הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון וכן בדבר אי הודאות הגלומה בהנחות ובתחזיות האקטואריות והפיננסיות בהן נעשה שימוש במסגרת הכנת הדוח.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון
מבקרים משותפים

תל-אביב,
22 בנובמבר, 2023

א. רקע ודרישות גילוי

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו בחוזר 2022-1-8. להלן "הוראות הגילוי".

חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, מורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישי אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשותם תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחות בחוזר סולבנסי. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.
- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

- 1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה שיחושב על נתוני 31 בדצמבר 2022 ועל נתוני 30 ביוני 2023 - 90% מה-SCR.
- 2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה השניה וזאת לאחר שקיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

- ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 בינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד - "דיווח לממונה על שוק ההון" - הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן - "התיקון") - בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2023. מגדל ביטוח העבירה את הדיווח הנדרש לממונה בינואר 2023.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונדק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

אומדן מיטבי (Best Estimate)	- צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)	- הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון נדרש לכושר פירעון	- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות ובהוראות הפריסה של ההון הנדרש ככל שחלות על החברה.
הון עצמי מוכר	- סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 1 בסיסי	- הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים והתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
הון רובד 1 נוסף	- שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
הון רובד 2	- מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	- מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
יחס כושר פירעון	- היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
התאמת תרחיש מניות	- דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
מאזן כלכלי	- מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
מרווח סיכון (RM)	- סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
ניכוי בתקופת הפריסה	- הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ד' להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032.
סף הון מינימלי (MCR)	- הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)	- Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
תקופת פריסה	- במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, התקופה שעד ליום 31 בדצמבר 2032.
UFR	- שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מתאם תנודתיות (VA)	- רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הממונה	- הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
מבוקר	- המונח מתייחס לביקורת רואה חשבון שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.
בלתי מבוקר	- המונח מתייחס לסקירה שנערכה בהתאם לעקרונות תקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3000 - התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי.

מתודולוגיית החישוב

ג.

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני 2023 חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי. להלן עיקרי ההוראות והשינויים בהם:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שאחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של פעילות הגמל והפנסיה וסוכנויות הביטוח שתחת חברת הביטוח ולא את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים, למעט השקעה ב"אינשורטק" כהגדרתה בחוזר סולבנסי (לאחר שקיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש), ושל הוצאות רכישה נדחות.

הגדלת ההון הכלכלי על פי הוראות המעבר

כאמור לעיל, החברה בחרה בחלופה הקיימת בהוראות המעבר לפיה ניתן להגדיל את ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 ("הניכוי בתקופת הפריסה" או "הניכוי"). לגבי הניכוי בתקופת הפריסה נשלח מכתב למנהלי חברות הביטוח "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" ("מכתב העקרונות"). בהתאם למכתב העקרונות, הניכוי בתקופת הפריסה יחושב בחלוקה לקבוצות סיכון הומוגניות, בגין פוליסות שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2016. הניכוי האמור יחושב כהפרש שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (Risk Margin) המיוחס להן (ללא התאמה לשווי ההון של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים. הפרש זה יופחת באופן ליניארי עד ליום 31 בדצמבר 2032.

על החברה לוודא כי יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תהלוּם את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה.

הניכוי בתקופת הפריסה יחושב מחדש בתקופות עוקבות במקרים הבאים:

- (א) מדי שנתיים, לאחר קבלת אישור הממונה;
- (ב) אם חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח;
- (ג) בהתאם לדרישת הממונה, אם סבר שחל שינוי בנסיבות מאז מתן האישור.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ההתאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי, מוגבלת עד ל-5% מההון הנדרש הבסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- רווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם הוא עשוי להיות תנודתי.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח התקופתי של החברה ליום 30 ביוני 2023. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח התקופתי של החברה ליום 30 ביוני 2023 אם וככל שבוצעו.

דוח זה לא עודכן להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" אם וככל שאלו קיימות. למידע נוסף בקשר להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" ראה סעיף 1. להלן וכן באור 9 לדוחות הכספיים לרבעון שלישי של שנת 2023 ודוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 30 לספטמבר 2023.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. ראה בקשר לכך סעיפים 6.3, 6.4, 9.3, 12.2 בחלק ב' וסעיפים 15 ו-21.2 בחלק ד' בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2022 ובדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2023.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2023, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

(ג) נציין כי לעניין התקינה החשבונאית החדשה (IFRS17), קיים עדיין חוסר ודאות לעניין אופן יישום רכיבים שונים בתקן. יתכן שלאופן היישום תהיה השפעה על יחס כושר הפירעון הכלכלי. נכון למועד זה אין ביכולתה של החברה להעריך השפעה זו.

(ד) מגבלת הפקדה לביטוחי מנהלים - ביום 12 ביולי 2023 פורסם תיקון לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, ולפיו הפקדה לקופת ביטוח (המכונה גם "ביטוח מנהלים") תוגבל לחלק השכר שמעל פעמיים השכר הממוצע במשק ("תקרת ההפקדה החודשית"), כך שהחלק שעד לתקרת ההפקדה החודשית יופקד לקופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח. כמו כן, ביום 12 ביולי 2023 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, המגביל העברת כספים מקופת גמל שאינה קופת ביטוח לקופת ביטוח, כך שיתרת הכספים הצבורים שלא הועברו כאמור תעמוד לכל הפחות, לאחר העברת הכספים לקופת הביטוח, על מכפלה של תקרת ההפקדה החודשית במספר החודשים שחלפו ממועד התשלום הראשון לקופת הגמל. נכון למועד זה אין ביכולתה של החברה להעריך את מלוא ההשפעה הצפויה של שינוי זה. עם זאת, החברה כן נתנה ביטוי ראשוני להשפעה האפשרית של שינוי זה על יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2023, דרך התאמת הנחת ביטולים.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון1. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 30 ביוני 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
בלתי מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
16,975,086	17,747,613
12,595,723	12,392,829
4,379,363	5,354,784
135%	143%
659,682	(1,895,383)
-	607,395
17,634,768	16,459,625
5,039,045	4,066,795
140%	133%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 3

הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 4

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:
גיוס (פדיון) מכשירי הון

ביטול חריגה ממגבלות כמותיות

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2022:

- יחס כושר הפירעון של החברה עלה ל-140% ליום 30 ביוני 2023, מ-133% ליום 31 בדצמבר 2022.
- במחצית הראשונה של 2023 חלו שינויים במשטני שוק; עקום הריבית חסרת הסיכון, אינפלציה ותשואות, וכן בהנחות דמוגרפיות, אשר השפיעו על מצב ההון של החברה בכיוונים שונים. לעליה בעקום הריבית חסרת הסיכון השפעה חיובית על מצב ההון של החברה אשר קוזזה בחלקה בגין השפעת הפסדים מירידת שערי נכסי חוב בנוסטר. בנוסף, עליה בתשואות תרמה לקיטון בהפסדי השקעות בתיקי עמיתים ולשיפור בשווי דמי ניהול עתיידים כתוצאה מהעליה בצבירות בפוליסות חסכון. השפעה זו קוזזה חלקית ע"י גידול בהתחייבויות העתיידות לגמלה וגידול בתרחישים הפיננסיים כתוצאה מעליית עקום הריבית חסרת הסיכון.
- מתן ביטוי ראשוני להשפעת קביעת מגבלת הפקדה לביטוחי מנהלים (ראה סעיף ד' 2 ד' לעיל) השפיע לשלילה על מצב ההון של החברה. השפעה זו קוזזה ברובה על ידי השפעה חיובית של עדכוני מחקרים ומודל אקטוארים.
- מצב ההון הושפע לחיוב משחרור דרישות הון ועלות הון בגין עסקים קיימים אשר קוזזו חלקית ע"י דרישות הון ועלות הון של עסקים חדשים אשר נמכרו בתקופת הדוח.
- בחודש יולי 2023 הנפיקה החברה, באמצעות חברת מגדל גיוס הון בע"מ, הון רובד 2 בסך של כ-660 מיליוני ש"ח.
- לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר מגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 7ב' להלן.

אירועים לאחר תאריך החישוב:

- ביום 7 באוקטובר 2023, לאחר תאריך המאזן, פרצה מלחמת "חרבות ברזל" בין מדינת ישראל לארגון הטרור "חמאס" שבעזה ("המלחמה"). המלחמה הובילה לשורה של השלכות והגבלות, ובהן, בין היתר, סגירה זמנית של עסקים רבים, הגבלות על התכנסות במקומות עבודה ובאירועים והפסקת לימודים במערכות החינוך ובמוסדות להשכלה גבוהה. בנוסף, אזרחים רבים גויסו ופוננו חלק מהיישובים באזור עוטף עזה ובגבול הצפון. צעדים אלו, גרמו לצמצום הפעילות במשק הישראלי ולירידה בפעילות הכלכלית.
- כתוצאה מהמלחמה התרחשו תנודות חדות בשווקים הפיננסיים בישראל ובעקום הריבית חסרת הסיכון. בשלב זה קיים חוסר וודאות משמעותי בקשר להתפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה. לפיכך לא ניתן להעריך, בשלב זה, את ההשפעה של המלחמה על החברה ועל תוצאותיה בטווח המיידי והבינוני. עם זאת, ניתן לתאר את ההשלכות הפוטנציאליות של השינויים בשווקים על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 30 ביוני 2023:
 - השווקים הפיננסיים בישראל ירדו בחדות בתחילת המלחמה, אך תיקנו חלקית ירידות אלו נכון ליום פרסום הדוח. ירידות בשווקים הפיננסיים משפיעות לרעה על יחס כושר הפירעון של החברה.
 - במהלך הרבעון השלישי עלה עקום הריבית חסרת הסיכון ביחס לעקום הריבית ליום 30 ביוני 2023. עליות אלו בעקום הריבית המשיכו והתעצמו לאחר תחילת המלחמה. עליות אלו תוקנו חלקית סמוך למועד פרסום הדוח. עליית עקום הריבית חסרת הסיכון משפיעה באופן חיובי על יחס כושר הפירעון של החברה.
 - למידע נוסף בגין פוטנציאל ההשפעות של משתנים אלו, ראה מבחני רגישות בדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2022.
 - למידע נוסף בקשר להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" ראה באור 9 לדוחות הכספיים לרבעון שלישי של שנת 2023 וכן לדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 30 לספטמבר 2023.

עדכון בדבר בחינת שימוש במחוללי תרחישים כלכליים בחישוב יחס כושר הפירעון של החברה

נכון למועד הדוח, החברה השלימה את חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי על בסיס שימוש במחוללי תרחישים כלכליים (¹ Economic Scenario Generator), לרבות השלמת מבחנים ותהליכי בקרה לדיק, איתנות ותאימות שוק, כמקובל בחברות בחו"ל המיישמות מודלים סטוכסטיים לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי ("המודל" או "המודל הסטוכסטי"). המודל הסטוכסטי משמש לצורך עריכת אומדן אקטוארי מיטבי של תזרימי התחייבויות ביטוחיות שאינן סימטריות (ובכלל זה דמי ניהול משתנים עתידיים), ושערכן אינו נכלל במלואו במודל הנוכחי לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי. הן במודל הקיים והן במודל הסטוכסטי התשואה שמשמשת בסיס לחישוב היא תשואה חסרת סיכון. עם זאת, בשונה מהמודל הקיים, חישוב התזרימים במודל הסטוכסטי מביא בחשבון את התנודתיות בתשואות הנכסים הרלוונטים בהתאם להרכבם ולמאפייניהם, לרבות אפיקי ההשקעה, מח"מ והחשיפה למדד ולשערי המט"ח. לצורך בניית המודל הסטוכסטי החברה בחרה מודלים כלכליים המתאימים לסוגי הנכסים. מודלים אלו כילו על ידי מידע שוק היסטורי רלוונטי. בבחירת מודלים כלכליים אלו, כיוולעם ובדיקתם נעזרה החברה בחברות ייעוץ בינלאומיות. כמו כן, רואי החשבון המבקרים בחנו את תהליך החישוב והבקרה הפנימית.

בהתאם לחישובים אלה, להטמעת המודל הסטוכסטי צפויה להיות השפעה מהותית על יחס כושר הפירעון הכלכלי המוערכת בתוספת של כ-9% ליחס כושר הפירעון הכלכלי נכון ליום 30 ביוני 2023, ללא התחשבות ולאחר התחשבות בהוראות המעבר, בהתאמה. יצוין כי, נתון זה אינו מבוקר ואינו סקור וכן רגיש לשינויים בעקום הריבית ובהנחות פיננסיות ודמוגרפיות אחרות ומחושב מחדש בכל תקופת דיווח.

ביום 3 במאי 2023, שלח הממונה לחברה מתווה ליישום המודל הסטוכסטי במסגרת חישוב יחס כושר הפירעון לדצמבר 2022. מתווה זה מגדיר יישום הדרגתי של יישום המודל הסטוכסטי בחישוב יחס כושר הפירעון כך שמאפשר ליישמו במהלך 3 תקופות דיווח (כולל דיווח יוני 2022) בחישוב יחס כושר הפירעון, לאחר הוראות מעבר בלבד, ולאחר מכן יישום מלא. החברה סבורה כי יישום חלקי כאמור אינו משקף באופן עקבי ומלא את מצב ההון של החברה, לפני ולאחר הוראות מעבר. החברה בחרה שלא ליישם מתווה זה בשלב זה. לאור האמור, יחסי כושר הפירעון המוצגים בדוח זה, לפני ולאחר הוראות מעבר, אינם כוללים את יישום המודל הסטוכסטי.

2. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2023
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
3,098,207	3,148,931
12,170,840	12,690,929

סף הון (MCR) ראה סעיף 5א'

הון עצמי לעניין סף הון - ראה סעיף 5ב'

¹ כמשמעותם בהוראות סימן ב' בשער 5 (חלק 2, סימן 2) לחזור המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי"

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2023	מידע אודות מאזן כלכלי
מאזן לפי תקינה מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה מאזן כלכלי	
חשבונאית	חשבונאית	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

נכסים

259,756	730,867	259,756	774,442	3	נכסים בלתי מוחשיים
-	31,578	-	-	9	נכסי מיסים נדחים, נטו
-	1,812,534	-	1,830,684	4	הוצאות רכישה נדחות
958,340	958,340	974,019	962,625		רכוש קבוע

השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח

380,278	806,833	352,559	821,059	5	חברות מנהלות
305,952	356,892	332,479	392,693	5	חברות מוחזקות אחרות

סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח

686,230	1,163,725	685,038	1,213,752		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
8,130,455	8,130,455	8,617,474	8,617,474		נדל"ן להשקעה - אחר
1,208,340	1,208,340	1,284,923	1,284,923		נכסי ביטוח משנה
(16,354)	1,401,663	26,828	1,514,877		חייבים ויתרות חובה
3,854,256	3,854,256	2,278,818	2,278,818		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
110,151,377	110,151,377	112,916,622	112,916,622		

השקעות פיננסיות אחרות:

15,673,909	15,673,909	14,840,136	14,840,136		נכסי חוב סחירים
2,260,454	2,195,524	2,104,456	2,052,354	6	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
34,454,760	24,307,516	34,235,437	24,680,626	7	אג"ח מיועדות
243,529	243,529	251,937	251,937		מניות
5,100,471	5,100,471	5,874,550	5,874,550		אחרות

סך כל השקעות פיננסיות אחרות

57,733,123	47,520,949	57,306,516	47,699,603		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
14,715,486	14,715,486	16,707,175	16,707,175		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
3,651,179	3,651,179	2,904,160	2,904,160		נכסים אחרים
879,516	879,516	1,233,636	1,233,636		

סך כל הנכסים

202,211,704	196,210,265	205,194,964	199,938,791		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
136,201,558	136,578,704	139,904,632	140,301,086		

הון

11,579,494	7,694,894	12,065,760	7,778,941		הון רובד 1 בסיסי
-	-	-	-		רכיבי הון רובד 1 נוסף

סך כל ההון**התחייבויות**

45,862,248	41,884,847	47,226,163	43,375,360	1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
125,939,627	133,036,953	129,932,900	138,120,493	1	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
11,837,479	-	11,682,124	-	1	מרווח סיכון (RM)
(8,524,320)	-	(8,524,320)	-	2	ניכוי בתקופת הפריסה
2,417,797	183,153	2,714,716	218,841	9	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
2,240,439	2,288,710	2,224,296	2,286,906	10	זכאים ויתרות זכות
10,586,192	10,848,960	7,616,870	7,901,795	11	התחייבויות פיננסיות
272,748	272,748	256,455	256,455		התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

190,632,210	188,515,371	193,129,204	192,159,850		סך כל ההון וההתחייבויות
202,211,704	196,210,265	205,194,964	199,938,791		

*לעניין שינויים עיקריים בהון עצמי ראה סעיף 1 לעיל.

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ונכסי ביטוח משנה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן - BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע החישוב בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (EV - Embedded Value) בישראל ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה. תזרימים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל צמודות מדד ("ריבית חסרת סיכון"), בתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה, עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR).

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד.1. לעיל - הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, ריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בבאור 36.ב.3. לדוחות הכספיים לשנת 2022.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות. קיימת הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם ארוכת הטווח של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים, אלא אם צוין אחרת.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות (למשל שיעורי ביטולים) לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי. קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססים על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה.

מגבלות והסתייגויות בחישוב מרווח הסיכון (RM)

מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים. שיטת חישוב זו הוגדרה על ידי הממונה ואיננה משקפת בהכרח את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה. בהקשר זה יש להדגיש, כי תרחישי הקיצון המחושבים במסגרת מודל הסולבנסי (דרישות ההון) מתבססים על סט תרחישים והנחות אשר הוגדרו ע"י הממונה ואין בהם משום שיקוף כלשהו של ניסיון החברה בפועל. כמו כן, סט הקורלציות עליהן מתבסס מודל הסולבנסי, עבור דרישות ההון וה-RM, הוגדר ע"י הממונה ואינו משקף בהכרח את ניסיון החברה בפועל.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיותהנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

א) הנחות כלכליות

(1) ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל צמודות מדד ("ריבית חסרת סיכון"), בתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה, עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR).

(2) שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלויי התשואה הינו זהה לריבית ההיוון.

(3) אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווין ההוגן המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן. הקצאות של אג"ח ח"ץ מבוססות על גובה ההתחייבות הביטוחית הרשומה בדוח הכספי בגין חוזי הביטוח, כאשר החל מיום 1 בינואר 2025 (מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17) אופן חישוב ההתחייבות הביטוחית ישונה באופן משמעותי (מעבר ממדידה על בסיס שיטות אקטואריות מסורתיות למדידה המבוססת על תזרימי מזומנים עתידיים המהווים בריבית חסרת סיכון). לאור זאת, בחודש מרץ 2023 פרסם הממונה חוזר בנושא "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 3 חלק 4 שער 5" דיווח לממונה על שוק ההון - אג"ח ח"ץ, החוזר קובע הנחיות לעניין האופן שבו תתבצע ההקצאה של אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ח"ץ החל מיום 1 בינואר 2025 (מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17). החברה מביאה בחשבון הנחיות אלו במסגרת הערכת הזכאות העתידית לרכישת אג"ח מיועדות.

(4) שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.

(ב) הנחות תפעוליות ודמוגרפיות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

- (1) הוצאות הנהלה וכלליות - החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיסוי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמסים על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון מספר כיסויים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.
- (2) ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, תשלום ערך פדיון) - על פי ניסיון החברה במוצרים השונים כפי שנצפה במחקרי ביטולים המבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות החברה במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של החברה לגבי שינויים בעתיד.
- (3) תמותת גמלאים - בהתאם לנספחים והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות - לרבות תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 30 ביוני 2022. בנוסף הונח, בהתאם להנחת ברירת המחדל באותו חוזר, כי השפעת הסלקציה של גמלאים שאינם חייבים לקחת קצבה תהיה שוות ערך לגידול בשיעור של 3% בשווי הגמלה המשולם.
- (4) תמותת פעילים - על בסיס נתוני מבטחי משנה אשר ערכו מחקר תמותה בישראל, מותאם בהתאם לניסיון התביעות של החברה על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה.
- (5) תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה, נכויות, הוצאות רפואיות, תאונות אישיות ומוצרי בריאות אחרים - לפי ניסיון התביעות של החברה, למוצרים הרלוונטיים, על-פי מחקרי תביעות אשר מבוצעים מדי תקופה, ו/או על-פי תעריפי ביטוח משנה למוצרים הרלוונטיים.
- (6) שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה, ומסלולי גמלה - על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה, בסוגי הפוליסות והכספים השונים.

(ג) עלות תביעות בביטוח כללי

עלות התביעות בענפים השונים בגין פוליסות שהורווחו מבוססת על הפרשה בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2023. האומדן כולל הוצאות עקיפות, ואינו כולל מרווח סיכון (RM) ומרווחים לא מפורשים נוספים שנלקחו בחשבון לצורך בדיקות הלימות העתודות עבור המאזן האמור. בגין החלק שטרם הורווח העלות הינה על בסיס החישוב בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2023 כאשר נלקח החלק הלא מורווח של התביעות התלויות, לרבות פרמיה בחסר (מנוכה ממרווחי שמרנות), ככל שקיימת בענף.

2. ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה ליום 30 ביוני 2023

הניכוי בתקופת הפריסה ("הניכוי") חושב, בהתאם להוראות הכלולות בחוזר סולבנסי ובמכתב למנהלי חברות הביטוח: "עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" מיום 15 באוקטובר 2020 (להלן - "מכתב העקרונות"). הניכוי האמור מופחת באופן לינארי במשך 13 שנה עד ליום 31 בדצמבר 2032 כך שיתרתו ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה בכ- 8.5 מיליארדי ש"ח.

נכסים והתחייבויות אחרים:

3. נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס למעט השקעה באינשורטק כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.
4. הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
5. השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר. ערך זה מחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו. בגין החברה המנהלת נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת ההפרש המקורי המתייחס לחברה זו.
6. נכסי חוב בלתי סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היות תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
7. אג"ח מיועדות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי, ראה סעיף 2א' 1. א(3) לעיל.
8. התחייבויות תלויות - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ד.2.ב) לעיל.
9. התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי (לרבות בגין סכום הניכוי) לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
10. זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
11. התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 30 ביוני 2023		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ש"ר	ביטוח משנה	ברוטו
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

42,837,804	(577,923)	42,259,881
3,986,698	979,584	4,966,282

חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

46,824,502	401,661	47,226,163
------------	---------	------------

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

130,307,733	(374,833)	129,932,900
-------------	-----------	-------------

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

177,132,235	26,828	177,159,063
-------------	--------	-------------

ליום 31 בדצמבר 2022		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ש"ר	ביטוח משנה	ברוטו
	מבוקר	
	אלפי ש"ח	

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

41,715,673	(578,303)	41,137,370
3,805,384	919,494	4,724,878

חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

45,521,057	341,191	45,862,248
------------	---------	------------

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

126,297,172	(357,545)	125,939,627
-------------	-----------	-------------

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

171,818,229	(16,354)	171,801,875
-------------	----------	-------------

שינויים עיקריים בהתחייבויות לעומת 31 בדצמבר 2022:

- הגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח והשקעה שאינם תלויי תשואה נובע בעיקרו מהשפעות אינפלציה אשר קוזזו בחלקן מהשפעת עליית הריבית.
- הגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח והשקעה תלויי תשואה, נובע בעיקרו מהשפעות תשואה ריאלית חיובית אשר השפיעו לחיוב גם על שווי הנכסים המנוהלים. השפעות אלו קוזזו בחלקן מהשפעת עליית ריבית.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 30 ביוני 2023			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
		הון רובד 1	הון רובד 1
		נוסף	בסיסי
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
16,979,703	4,913,943	-	12,065,760
(4,617)	-	-	(4,617)
-	-	-	-
-	-	-	-
<u>6,975,086</u>	<u>4,913,943</u>	<u>-</u>	<u>12,061,143</u>
5,735,693	-	-	5,735,693

הון עצמי
ניכויים מהון רובד 1 (א)
הפחתות (ב)
חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)
לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2022			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
		הון רובד 1	הון רובד 1
		נוסף	בסיסי
מבוקר			
אלפי ש"ח			
18,383,304	6,803,810	-	11,579,494
(28,296)	-	-	(28,296)
-	-	-	-
(607,395)	(607,395)	-	-
<u>17,747,613</u>	<u>6,196,415</u>	<u>-</u>	<u>11,551,198</u>
5,881,311	-	-	5,881,311

הון עצמי
ניכויים מהון רובד 1 (א)
הפחתות (ב)
חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)
לאחר מס

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן - נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

שינויים עיקריים בהון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר 2022:

- ההון הכלכלי הושפע לחיוב מעליה בעקום הריבית חסרת הסיכון אשר קוזזה בחלקה בגין השפעת הפסדים מירידת שווי נכסי חוב בנוסטרו.
- בנוסף, ההון הכלכלי הושפע לחיוב מעליה בתשואות שתרמה לקיטון בהפסדי השקעות ולשיפור בשווי דמי ניהול עתידיים כתוצאה מהעליה בצבירות. השפעה זו קוזזה חלקית ע"י גידול בהתחייבויות העתידיות לגמלה.
- יתרת הון רובד 2 לעניין כושר פירעון קטנה לאור פדיון מוקדם (של אגרות חוב סדרה ג' וסדרה ד') אשר בוצע ביום 31 במרס 2023. לאחר תאריך המאזן ליום 30 ביוני 2023, גייסה החברה כ-660 מיליון ש"ח הון רובד 2. את ההשפעה החיובית של גיוס זה על ההון העצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון, ניתן לראות בטבלה 1 שבסעיף 1 לעיל.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר
באלפי ש"ח	

11,551,198	12,061,143
------------	------------

הון רובד 1
הון רובד 1 בסיסי
הון רובד 1 נוסף

-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
11,551,198	12,061,143

שטר הון צמית ומניות בכורה לא צוברות
מכשירי הון רובד 1 נוסף
מכשירי הון ראשוני מורכב
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית

סך הון רובד 1 נוסף
סך הון רובד 1

הון רובד 2

4,034,446	4,039,610
2,061,147	874,333
708,217	-
-	-
(607,395)	-
6,196,415	4,913,943
17,747,613	16,975,086

הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1
מכשירי הון רובד 2
מכשירי הון משני מורכב
מכשירי הון שלישוני מורכב
מכשירי הון משני נחות
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית

סך הון רובד 2**סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון**

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 7ב' "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
דרישת הון	
מבוקר	בלתי מבוקר
באלפי ש"ח	

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

6,146,660	6,837,782
276,442	228,672
6,210,482	6,326,453
7,337,648	7,233,449
1,049,628	1,082,976
21,020,860	21,709,332
(6,807,063)	(7,017,482)
129,878	129,878

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק *
הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בריאות (NSLT + SLT)
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

14,343,675	14,821,728
431,825	447,585
(2,544,799)	(2,844,198)

הון נדרש בשל סיכון תפעולי
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

הון נדרש בשל חברות מנהלות

162,128	170,608
---------	---------

מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ ("מקפת")

162,128	170,608
---------	---------

סה"כ הון נדרש בשל חברות מנהלות

12,392,829	12,595,723
------------	------------

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון

*כולל התאמת תרחיש מניות

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 7ב' "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר 2022

- ההון הנדרש בשל רכיב סיכון שוק גדל בתקופה זאת בעיקר בשל עליה בהון הנדרש בגין תיק המשתתף ברווחים אשר הושפעה מעליה בעקום הריבית חסרת הסיכון וגידול בצבירות כתוצאה מתשואות חיוביות במחצית הראשונה של השנה.
- ההון הנדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים ובביטוח בריאות הושפעו משינויי ריבית ואינפלציה, ממכירות עסקים חדשים, מהתכלות דרישות ההון על עסקים קיימים וכן מעדכוני מודל ומחקרים כמתואר בסעיף 1. לעיל. השפעות שינויים אלו קיזזו בחלקן האחת את השנייה ובהתאם לא השפיעו באופן מהותי על דרישות ההון.

סעיף 5 - סף הון (MCR)(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר
מבוקר	
באלפי ש"ח	
2,714,433	2,754,896
3,098,207	3,148,931
5,576,773	5,668,075
3,098,207	3,148,931

סף הון לפי נוסחת MCR
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

ליום 30 ביוני 2023		
הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
12,061,143	4,913,943	16,975,086
-	(4,284,157)	(4,284,157)
12,061,143	629,786	12,690,929

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)

הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2022		
הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		
11,551,198	6,196,415	17,747,613
-	(5,576,773)	(5,576,773)
11,551,198	619,642	12,170,840

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)

הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 30 ביוני 2023					
ס"ח ללא	השפעת	השפעת גידול	השפעת הכללה	כולל יישום	הוראות המעבר
יישום הוראות	שיעור של	הדרגתי בהון	השפעת	השפעת הכללה	תקופת
המעבר	50% הון	נדרש לכושר	התאמת	של ניכוי	הפריסה
לתקופת	רובד 2	פירעון בתקופת	תרחיש	בתקופת	והתאמת
הפריסה	בתקופת	הפריסה	מניות	הפריסה	תרחיש מניות
והתאמת	הפריסה				
תרחיש מניות					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					

188,841,187	-	-	-	(8,524,320)	180,316,867	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
6,451,288	-	-	-	5,609,855	12,061,143	הון רובד 1 בסיסי
11,365,231	-	-	-	5,609,855	16,975,086	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
15,453,263	-	-	(13,342)	(2,844,198)	12,595,723	הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2022					
ס"ח ללא	השפעת	השפעת גידול	השפעת הכללה	כולל יישום	הוראות המעבר
יישום הוראות	שיעור של	הדרגתי בהון	השפעת	השפעת הכללה	תקופת
המעבר	50% הון	נדרש לכושר	התאמת	של ניכוי	הפריסה
לתקופת	רובד 2	פירעון בתקופת	תרחיש	בתקופת	והתאמת
הפריסה	בתקופת	הפריסה	מניות	הפריסה	תרחיש מניות
והתאמת	הפריסה				
תרחיש מניות					
מבוקר					
אלפי ש"ח					

183,639,354	-	-	-	(8,524,320)	175,115,034	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
5,941,343	-	-	-	5,609,855	11,551,198	הון רובד 1 בסיסי
11,940,424	1,239,283	-	-	4,567,906	17,747,613	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
14,997,703	-	-	(60,075)	(2,544,799)	12,392,829	הון נדרש לכושר פירעון

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה וכן את בדיקת ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה בסעיף א - רקע ודרישות גילוי, סעיף קטן 1 - משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II לעיל.

סעיף 7 - מדיניות הון ומגבלות על חלוקת דיבידנד**סעיף 7א' - מדיניות הון**

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמור את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

ביום 26 במאי 2021 קבע דירקטוריון החברה מדיניות הון אשר על פיה החברה תשאף לפעול ביחס כושר פירעון בטווח של 155% - 175%. בנוסף, קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 140%. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום 2032. יחס כושר הפירעון של החברה, ללא התחשבות בהוראות המעבר, יבנה בהדרגה בהתאם ליעדים אלו עד לתום 2032, בהתאם לתכנית ההון של החברה.

סעיף 7ב' - מגבלות על חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

נכון ליוני 2023, החברה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לצורך חלוקת דיבידנד. להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר:

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2023
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
11,940,424	11,365,231
14,997,703	15,453,263
(3,057,279)	(4,088,032)
80%	74%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 6 *

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6

עודף (גירעון)

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

11,940,424	11,365,231
(1,895,383)	659,682
804,729	-
10,849,770	12,024,913
(4,147,933)	(3,428,350)
72%	78%

הון עצמי

גיוס (פדיון) מכשירי הון

ביטול חריגה ממגבלות כמותיות

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף (גירעון)

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

גירעון ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון ביחס ליעד הדירקטוריון:

-	-
-	-

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הדירקטוריון **

עודף / (חוסר) הון ביחס ליעד **

* סכום זה אינו כולל הפחתה של 35% מהפרש מקורי בחברה מנהלת בסך כ-64 מיליוני ש"ח ביוני 2023.
** לעניין יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הדירקטוריון ראה סעיף 7א' לעיל.

להסברים בגין שינויים עיקריים לעומת אשתקד ראה סעיף 1 לעיל.

22 בנובמבר 2023	פרופ' אמיר ברנע יו"ר הדירקטוריון	רון אגסי מנכ"ל	דוד גלעד מנהל סיכונים ראשי
תאריך אישור הדוח			